

Голові Разової спеціалізованої вченої ради
3/25 Львівського державного університету
фізичної культури імені Івана Боберського,
доктору наук з фізичного виховання та спорту,
доценту Мандюку А.Б.

Рецензія

доктора наук з фізичного виховання та спорту, доцента
Сороколіт Наталії Стефанівни
на дисертаційну роботу **Швеця Вадима Леонтійовича**
за темою «Організаційно-управлінські аспекти формування готовності
інструкторів з фізичної підготовки і спорту органів внутрішніх справ»,
поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії (PhD)
із галузі знань 01 Освіта/Педагогіка,
за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт

У сучасних умовах трансформації системи правоохоронних органів України, підвищення вимог до службової підготовки працівників органів внутрішніх справ (ОВС) стає надзвичайно важливим чинником забезпечення національної безпеки, правопорядку та громадського спокою. Одним із ключових елементів ефективної діяльності правоохоронців є високий рівень фізичної підготовленості, що безпосередньо впливає на їх професійну витривалість, стресостійкість, здатність діяти в екстремальних умовах та виконувати службові завдання.

У зв'язку з цим особливої значущості набуває питання підготовки кваліфікованих інструкторів з фізичної підготовки і спорту, які здатні не лише підтримувати фізичну форму особового складу на належному рівні, а й реалізовувати ефективну методичну, організаційну та виховну діяльність у рамках системи професійного навчання ОВС.

На сьогодні спостерігається недостатня наукова обґрунтованість саме організаційно-управлінських аспектів цього процесу: не до кінця визначені оптимальні моделі управління підготовкою інструкторів, не сформовано єдиного підходу до організації тренувального процесу в умовах службової діяльності, потребують удосконалення методики оцінювання готовності інструкторів до виконання функціональних обов'язків.

Крім того, реформування сектору безпеки, інтеграція з європейськими структурами, впровадження стандартів НАТО та зростання ролі службово-прикладних видів спорту в системі професійної підготовки вимагають системного переосмислення змісту, форм і методів підготовки інструкторів. Саме організаційно-управлінський підхід дозволяє забезпечити цілісність, ефективність і безперервність цього процесу. Тому дослідження організаційно-управлінських аспектів формування готовності інструкторів з фізичної підготовки і спорту в ОВС є суспільно значущим та практично доцільним, що й визначає актуальність обраної теми дисертаційного дослідження.

Дисертаційне дослідження виконано відповідно до тем науково-дослідної роботи кафедри теорії та методики фізичної культури Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського «Теоретико-методичні аспекти оптимізації рухової активності різних груп населення» (від 17.11.2016 р., протокол № 4) та «Теоретико-методичні основи формування освітніх компетентностей, рухової активності та фізичної підготовленості різних груп населення в умовах нових соціальних викликів» (від 27.01.2021 р., протокол № 11).

*Результати оцінки наукового рівня дисертації і наукових публікацій
здобувача*

Дисертаційна робота Швеця Вадима Леонтійовича є завершеним самостійним дослідженням, містить раніше не захищені наукові положення та теоретичні узагальнення, має важливе наукове, теоретичне та практичне значення.

Відзначаємо, що науковий рівень дисертаційної роботи, поданої до рецензування є достатнім. Автор представив свою працю з дотриманням

установлених вимог щодо її структури та змісту, запропонував для вирішення актуальні наукові завдання та успішно розв'язав їх у підсумку. Особливої уваги заслуговує комплексний підхід до визначення аспектів готовності інструкторів з фізичної підготовки ОВС, їх експериментальна перевірка та математична обробка результатів дослідження

Робота написана державною мовою із використанням наукового стилю.

За темою дисертації опубліковано 12 праць, які містять основні наукові результати дослідження. Важливим моментом наукового дослідження є те, що серед опублікованих праць 2 внесено до міжнародної наукометричної бази Scopus та Web of Science. Окрім цього, 4 статті – до наукових фахових видань категорії Б, 6 – засвідчують апробацію матеріалів дисертації. Кількість статей, зарахованих за темою дисертації, відповідає вимогам п. 8 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії».

Статті, опубліковані після набрання чинності «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», що зараховані за темою дисертації, мають активний ідентифікатор DOI (Digital Object Identifier).

Вивчення змісту наукових праць указує на те, що вони відображають зміст отриманих у дисертації результатів дослідження. Теоретичне оприлюднення наукових досліджень на конференціях засвідчує належну апробацію результатів. Здобувач наукового ступеня взяв участь у шести наукових та науково-практичних конференціях.

У публікаціях, виконаних у співавторстві, здобувачеві наукового ступеня належить формулювання проблеми, аналіз і узагальнення теоретичних матеріалів, проведення емпіричних досліджень; обробка й узагальнення отриманих результатів; формулювання висновків; обґрунтування структури та змісту організаційно-управлінських засад диференційованих програм, спрямованих на

формування професійної готовності інструкторів з фізичної підготовки та спорту органів внутрішніх справ, а також підготовку тексту дисертації.

*Новизна представлених теоретичних та/або експериментальних
результатів проведених здобувачем досліджень*

За результатами дисертаційного дослідження здобувач отримав три рівні наукової новизни, а саме:

- *уперше* обґрунтовано організаційно-управлінські засади диференційованих програм, спрямовані на формування професійної готовності інструкторів із фізичної підготовки та спорту органів внутрішніх справ. Запровадження цих засад в процес професійного вишколу забезпечує індивідуалізацію фізичної підготовки, вдосконалення методик розвитку фізичних якостей і підвищення готовності інструкторів до виконання професійних завдань;

- *уперше* встановлено важливі та інформативні маркери готовності інструкторів фізичної підготовки і спорту, що сприяють якісному виконанню їхньої професійної діяльності: (серед фізичних якостей) координованість рухів, здатність утримання статичної рівноваги та час простої реакції на зоровий подразник, (серед когнітивних якостей) стійкість та зосередженість уваги, а також її переключення та логічне мислення, (серед організаційно-управлінських якостей і вмінь) комунікативні навички, уміння будувати й підтримувати робочі взаємовідносини, уміння працювати у групі, здатність управляти персоналом, елементи стратегічного мислення, (серед особистісних якостей) самоконтроль, уміння приймати необхідні рішення, мотивацію, здатність засвоювати нові знання й уміння, впевненість у власних силах, наполегливість;

- *уперше* визначені ключові складники організаційно-управлінських засад до вишколу інструкторів з фізичної підготовки органів внутрішніх справ, що забезпечують їхній професійний розвиток: планування, організація, розподіл завдань, мотивація та контроль;

- *удосконалено* наукові дані про позитивний вплив внутрішньої мотивації на якість процесу тренування або навчання, відсутність впливу занять спортом на

показники задоволеності життям, високий рівень тривожності військових інструкторів з фізичної підготовки;

– *набули подальшого розвитку* дані про значущість фізичної підготовки, мотивованості, емоційного контролю, копінг-стратегій орієнтованих на розв’язання проблем для навчання та благополуччя курсантів або солдатів та у підтримці високого рівня їх готовності до виконання професійних завдань.

Рівень наукової обґрунтованості результатів дисертаційної роботи

Отримані наукові результати мають достатній рівень обґрунтованості, який обумовлений сукупністю вивіренних методологічних і теоретичних компонентів та достатньою кількістю учасників дослідження.

Наукові положення та висновки, що викладені у дисертації, достатньо обґрунтовані, відповідають поставленій меті та завданням, об’єкту та предмету дослідження.

Ступінь достовірності результатів дослідження забезпечується широкою джерельною базою з проблематики дослідження. Список літератури налічує 230 джерел, з яких 110 – представлені латинським алфавітом; використанням адекватних методів статистичної обробки результатів; оптимальними розмірами вибірок учасників дослідження на кожному етапі та результатами впровадження в освітній процес кафедри вогневої та спеціальної підготовки факультету службово-бойової діяльності Національної гвардії України Київського інституту Національної гвардії України та кафедри фізичної підготовки Національної академії Національної гвардії України, про що свідчать відповідні акти впровадження.

Рівень виконання поставленого наукового завдання

У дисертації коректно визначено мету.

Мета дослідження – удосконалити організаційні засади підготовки інструкторів з фізичної підготовки органів внутрішніх справ для ефективного управління їхнім професійним розвитком.

Відповідно до мети здобувач окреслив такі завдання дослідження:

1. Узагальнити сучасні підходи формування професійної готовності військовослужбовців органів внутрішніх справ.
2. Встановити показники професійної готовності інструкторів фізичної підготовки і спорту органів внутрішніх справ.
3. Визначити рівень професійної готовності інструкторів фізичної підготовки.
4. Обґрунтувати організаційно-управлінські засади диференційованих програм, спрямовані на формування професійної готовності інструкторів із фізичної підготовки органів внутрішніх справ.
5. Перевірити ефективність організаційно-управлінських засад для інструкторів фізичної підготовки, спрямованих на їх професійний розвиток.

Об'єктом цього дослідження визначено професійну підготовку правоохоронців як фахівців з фізичної підготовки.; предметом – організацію підготовки інструкторів з фізичної підготовки органів внутрішніх справ та управління нею.

Оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності

Аналіз дисертаційної роботи дозволяє зазначити, що Швець В.Л. володіє методологією наукової діяльності, що передбачає теоретичний аналіз проблеми дослідження, підбір адекватних методів дослідження відповідно до наукової проблеми, аналіз та інтерпретацію результатів дослідження з використанням методів математичної статистики.

Відсутність (наявність) порушення академічної доброчесності, фабрикації, фальсифікації у дисертації та/або наукових публікаціях здобувача

При детальному аналізі структури та змісту дисертації, а також наукових публікацій за результатами дослідження ознак порушення академічної доброчесності не виявлено. Використання текстових запозичень супроводжується посиланням на відповідні джерела зі списку літератури долученого до тексту дисертації.

Зауваження до дисертаційної роботи та дискусійні моменти

Незважаючи на загальне позитивне враження від проведених наукових

досліджень здобувачем, варто акцентувати увагу на деяких дискусійних моментах, побажаннях і зауваженнях:

1. На нашу думку, четверте та п'яте завдання дисертації варто було би об'єднати, позаяк вони стосуються обґрунтування та експериментальної перевірки організаційно-управлінських засад.

2. Вважаємо за необхідним почути пояснення здобувача, щодо підпункту 1.2. дисертації – «Закордонний досвід організації та функціонування системи правоохоронної та військової освіти», оскільки цей підпункт, на нашу думку, дещо виходить за межі першого завдання та об'єкту дослідження. Ані в завданні, ані в об'єкті не зазначено аналізу закордонного досвіду.

3. На стор. 47 здобувач зазначає, що «Автори пропонують методику організації спеціальної фізичної підготовки курсантів до дій в умовах гірського рельєфу...», проте покликається на одне літературне джерело.

4. На нашу думку табл. 2.7, яка розміщена в другому розділі та містить характеристику учасників дослідження для визначення готовності інструкторів з фізичної підготовки, необхідно представити у відповідному розділі дисертації.

5. Вважаємо доречним у рисунках, які представлені в дисертації дотримуватися шрифту та кеглю, які встановлені до подібної наочності у вимогах до оформлення дисертації.

6. Упродовж тексту дисертації, здобувач оперує поняттями організаційно-управлінські аспекти, засади, компетентності, вміння, якості інструкторів з фізичної підготовки. Вважаємо доречним уніфікувати ці поняття та використовувати єдине поняття в дослідженні готовності інструкторів з фізичної підготовки до виконання службових обов'язків.

Проте виявлені неточності, технічні, дискусійні моменти та зауваження не є принциповими і не знижують наукову та практичну цінність проведеного дослідження.

Висновок. Дисертаційна робота Швеця Вадима Леонтійовича на тему: «Організаційно-управлінські аспекти формування готовності інструкторів з фізичної підготовки і спорту органів внутрішніх справ», є завершеним

самостійним дослідженням, має наукову новизну та практичну значущість, відповідає вимогам наказу Міністерства освіти та науки України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації (зі змінами), «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 (зі змінами), а її автор Швець Вадим Леонтійович заслуговує присудження наукового ступеня доктора філософії (PhD) з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт.

Рецензент:

доктор наук з фізичного виховання та спорту,
доцент, професор кафедри теорії та
методики фізичної культури
Львівського державного університету
фізичної культури імені Івана Боберського

Наталія СОРОКОЛІТ

Підпис Сороколів Н.С. засвідчую
Проректор науково-педагогічної
роботи та міжнародних зв'язків
доктор наук з фізичного виховання та спорту,
професор

Мар'ян ПІТИН

23.04.2025 р.